

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ

OYUN ETKİNLİKLERİ -2

ANKARA 2007

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. OYUN ETKİNLİKLERİ.....	3
1.1. Oyun Etkinlikleri.....	3
1.1.2. Erken Çocukluk Eğitiminde Oyunun Yeri ve Önemi	6
1.1.3. Erken çocukluk Eğitiminde Oyunun Çocuğun Gelişimine Olan Etkileri	7
1.2. Erken Çocukluk Döneminde Oyunun Evreleri	11
1.2.1. Tek Başına Oyun (Solitary Play)	11
1.2.2. Paralel Oyun (Paralel Play).....	12
1.2.3. Birlikte Oyun (Associative Play)	12
1.2.4. Kooperatif Oyun (Cooperative Play)	12
1.3. Erken Çocukluk Eğitiminde Oyunun Çeşitleri.....	13
1.3.1. Erken Çocukluk Eğitiminde Çocukların Gelişim Alanlarını Etkileyen Örnek Oyun İsimleri.....	14
1.4. Hastanede Oyun	16
UYGULAMA FAALİYETİ.....	19
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	22
ÖĞRENME FAALİYETİ -2.....	23
2. OYUN ETKİNLİKLERİ HAZIRLAMA.....	23
2.1. Oyun Etkinliklerinin Planlanmasında Dikkat Edilecek Noktalar.....	23
2.1.1. Oyun ve Hareket	23
2.2. Oyun Etkinliklerinin Özelliklerine Uygun Araç Gereç Hazırlama	27
2.3. Oyun Etkinliklerini Hazırlama.....	29
2.3.1. Oyunun Planlanması	29
2.3.2. Oyunun Uygulanması	31
2.3.3. Oyunun Değerlendirilmesi	32
2.3.4. Oyun Etkinliklerinde Aile Katılımı.....	32
UYGULAMA FAALİYETİ.....	45
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	47
MODÜL DEĞERLENDİRME	48
CEVAP ANAHTARLARI.....	51
ÖNERİLEN KAYNAKLAR.....	53
KAYNAKÇA	54

AÇIKLAMALAR

KOD	141EO0024
ALAN	Çocuk Gelişimi ve Eğitimi
DAL/MESLEK	Erken Çocuklukta Öğretmen Yardımcılığı
MODÜLÜN ADI	Oyun Etkinlikleri- 2
MODÜLÜN TANIMI	Erken çocuklukta oyun etkinliklerini seçmeyi, hazırlamayı ve uygulamayı içeren öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/24
ÖN KOŞUL	Bu modülün ön koşulu yoktur.
YETERLİK	Oyun etkinliklerini öğretmek
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Uygun ortam sağlandığında oyun etkinliklerini hazırlayabileceksiniz. Amaçlar 1. Uygun ortam sağlandığında, oyun etkinliklerini seçebileceksiniz. 2. Uygun ortam sağlandığında, oyun etkinliklerini hazırlayabileceksiniz/ uygulayabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam : Sınıf, erken çocukluk eğitim kurumları, özel ve kamu kurum ve kuruluşları, atölye Donanım: Kaynak kitaplar, bilgisayar, projeksiyon, fotoğraflar, afiş, broşür, dergiler, uyarıcı pano tepegöz, asetat, fotoğraflar, CD, VCD, bilgisayar donanımları, VCD, DVD, televizyon, projeksiyon, oyun albümleri, slayt, oyunlarda kullanılan araç gereçler
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	➤ Modülde yer alan her bir öğrenme faaliyetinden sonra, verilen ölçme araçlarıyla kazandığınız bilgileri ölçerek kendinizi değerlendirebileceksiniz. ➤ Öğretmen tarafından modül sonunda kazandığınız bilgi ve becerileri değerlendirmek amacıyla çeşitli ölçme araçları uygulanacaktır.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Çocuk gelişimi ve eğitiminde, erken çocukluk eğitimi önemli bir yer tutar. Çocuğu ve gelişimini bilmek, insanı tanımak olarak nitelendirilebilir. Yaşamin ilk yılları, bireyin gelişiminin temelini oluşturması, temel bilgi ve becerilerin bu erken gelişim yıllarında kazanılması nedeniyle büyük önem taşır. Bu temel bilgi ve beceriler oyun yoluyla çocuklara kazandırılır. Oyun çocukların vazgeçilmezidir. Oyun, doğumdan itibaren başlayıp çocukların bütün hayatları boyunca da etkisini sürdüren bir öğrenme aracıdır.

Oyun çocuğun tüm gelişim alanlarına katkıda bulunan tüm beceri ve deneyimlerinin bütünleştirildiği, olgunlaştığı yaşama uyum sağlayıcı davranışların geliştiği ciddi bir uğraştır. Oyun ile çocuk düşünür, deneyim kazanır, onun için doğal ve aktif öğrenme ortamı sağlar. Oyun ve eğitim bir bütün olarak düşünölmelidir.

Bu modöilde oyun etkinliklerini, tanımını, erken çocuklukta oyunun yerini ve önemini, oyunun çocuğun gelişimine olan etkilerini, oyunun evreleri, özellikleri ve çeşitlerini öğrenerek çocukların bu alandaki gelişimlerine etkili olarak yardım edebileceksiniz. Oyun etkinlikleri ile ilgili verilen örnekler doğrultusunda, sizde oyun etkinliklerini öğrenerek çocukların özelliklerine uygun oyun seçmek, oyun etkinliklerini hazırlamak, uygulayabilmek için yeni bilgi ve beceriler kazanacaksınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında oyun etkinliklerini seçebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Çevrenizde bulunan merkezlerden, her türlü kaynaktan oyun etkinliklerini, tanımını, erken çocuklukta oyunun yerini ve önemini, oyunun çocuğun gelişimine olan etkilerini, oyunun evreleri, özellikleri, çeşitlerini ve etkinliklerini araştırarak ve gözlemleyerek gözlemlerinizi fotoğraflarla ve kamera çekimleri ile destekleyerek bilgisayar ortamında sunuş oluşturacak şekilde bir rapor haline getirip edindiğiniz deneyimleri arkadaşlarınıza sunarak paylaşınız.

1. OYUN ETKİNLİKLERİ

1.1. Oyun Etkinlikleri

“Çocukların oyunu oyun değil onların en gerçek uğraşdır.”

Montaigne

Çocuklar oyunun tanımını şöyle yapmışlar; hayallerimizin gerçeğe dönüşmesidir. Oyun, çocuğun isteklerini, amaçlarını anlatan onu isteklerine kavuşturan en etkili araçtır.

Resim 1: Oyun çocuğu hayata hazırlayan en önemli araçtır

Yine başka bir tanımda oyun çocuğun hayata hazırlanma aracı olarak ifade edilmiştir.

Oyun çocukların deşarj olma yöntemidir.

Oyun içsel olarak güdülenen bazen belirli bir amacı ve kazanımı olmayan eylemlerdir.

“İnsan sözcüğün tam anlamıyla oynadığı yerde insandır.” demiş Schiller .Oyun çok geniş kapsamlı bir sözcüktür.Bu nedenle yapmış olduğumuz tanımlara birçok tanım daha ekleyebiliriz.

Resim 2: Küçük hanımlar küçük beyler sizler hepiniz geleceğin yıldızı, bir mutluluk parıltısıdır. (M..Kemal ATATÜRK)

Oyun bir çeşit terapi şeklidir. Oyun çocuğun hem eğlenmesine hem de öğrenmesine yarayan bir etkinliktir. Çocuk nasıl yemek yemek,su içmek için ihtiyaç duyuyorsa,oyun oynamak için de ihtiyaç duyar. Sağlıklı bir çocuk sürekli oynamak ister. Çocuk oyun oynamaya önce annesi ile başlar. Bu oyun ellerin,ayakların,parmakların ilk hareketlerinden ibarettir. Bu hareketler onu daha sonraki hareketlere ve faaliyetlere hazırlar. Çocuk oyunlarla mutlu olur. Yaşına göre değişen oyunlar onu hayata hazırlar.

Resim 3: Oyun çocuğun dünyayı algıladığı ve öğrendiği ilk ve temel araçtır

Resim 4: Yüz metrelik yola da, bin metrelik yola da bir adımla başlarız

Yaşına göre değişen oyunlar çocuğun bir çok etkinlikle uğraşmasına vesile olur. Örneğin 2 yaşındaki bir çocuk suyla oynamaktan çok hoşlanır. Boyalarla karalamalar yapar. Kille, çamurla oynamak onu çok mutlu eder. Bu yıllarda çocuklar kendilerini konuşarak tam olarak ifade edemediklerinden boyalar, hamurlar onlar için kendilerini ifade etme aracıdır. İki yaşlarında çocuklar çok sesli ve gürültülü oyunların yanı sıra sessiz oyunları da çok severek oynarlar. Çocuğun 3 yaşına kadarki temel uğraşısı oyundur. Çocuklar oyun sırasında çok büyük zevk alır ve mutluluk duyarlar. Nasıl büyükler hayatlarını işleri ve aileleri üzerine inşa ederlerse çocuklar da kurdukları oyunlar üzerine inşa ederler.

Resim 5: Çocuklar su ile oynamayı çok severler

Çocuğun gelişiminde oyun çok büyük bir yer kapladığından erken çocukluk eğitiminde ve özel eğitimde oyundan en iyi şekilde faydalanmalıyız.

Resim 6: “Eğer çocuk oyun oynama olanaklarına sahipse, ellerini kullanarak bir şeyler yapması ortaya çıkarması kabul görüyorsa; zihinsel ilgileri anlayış ve sempati ile karşılanıyorsa, hayal kurma özgürlüğü tanınıyorsa, içinden geldiği gibi düşünmesine izin veriliyorsa, çocuğun bu alanlarda göstereceği ilgi ve beceriler onun akıl sağlığının ve yaşam enerjisinin olumlu göstergeleri olacaktır.”Isaacs

1.1.2. Erken Çocukluk Eğitiminde Oyunun Yeri ve Önemi

Çocuk oyun içinde kendisi için gerekli bilgi, beceri ve alışkanlıkları yaparak, yaşayarak öğrenir.İnsanlık ilişkilerini, yardımlaşma, konuşma,bilgi edinme,alışkanlık ve deneyim kazanma,yaşam rollerini anlama vb. olguları oyun içinde kavrar benimser ve pekiştirir. Çocuğun yetenekleri oyun içinde keşfedilir. Oyun gerçek bir eğitim aracıdır. Erken çocukluk eğitiminde oynanan oyunlar ileriki yıllarda oyunların kuşaktan kuşağa aktarılmasını da sağlar.

Resim 7: Çocuk oyun yolu ile sosyalleşir

Oyun etkinlikleri ve oyuncaklar bir yandan çocuğun kendisini ifade etmesi ve yetişkinlerin onu anlaması için en iyi yol iken diğer yandan eğitiminin geliştirmek istediği

yöntem ve tekniklerin temelini oluşturur. Erken çocukluk ile oyun iç içe olmak zorundadır. Oyun kurumsal yönü, kuralları ve oyuncuların oyundaki farklı rolleri üstlenmesi ile toplumun küçük bir parçasıdır.

Erken çocukluk eğitiminde oynanan grup oyunları ile çocuk gruba ait olma, grubun içinde yer alma, gruba uyum sağlamayı öğrenir. Oyun keşfetme ve ilerlemenin başlangıç noktasıdır. Oyun çocuğun kendini ifade edebildiği en dolaysız, en kolay, en anlamlı yoldur. Çocuk gizlediği gerçek duygularını oyun yoluyla ortaya koyar. Sorunlarını oyun yoluyla dile getirir.

Çocuk için oyunun yeri ve önemi anlatılamayacak kadar büyük olduğundan erken çocukluk eğitimi veren kurumların en büyük özelliği oyuna bol bol yer vermesidir. Kentlerde oyun oynanacak ortamların azalması, değişen teknoloji, komşuluk ve arkadaşlık ilişkilerinin azalması nedeni ile çocukların en rahat ve en doğal oyun oynayabilecekleri ortamlar erken çocukluk eğitimi veren kurumlar olarak belirmektedir. İyi bir kurumda ise her çeşit oyun araçları, oyuncak yapı gereçleri ve çeşitli oyuncaklarla zenginleştirilmiş oyun ortamları hazır bulundurulmalıdır.

1.1.3. Erken çocukluk Eğitiminde Oyunun Çocuğun Gelişimine Olan Etkileri

Çocuğun olduğu her yerde mutlaka oyun vardır. Evrendeki bütün çocuklar oyun oynar. Oyun çocukların fiziksel, bilişsel, duygusal ve sosyal yönden gelişimini sağlayan bir araçtır. Oyun oynamayan çocukların bedensel ve ruhsal açıdan sağlıklı olmaları düşünülemez. Oyun eğitimin her alanında kullanılmakla birlikte erken çocukluk eğitiminin temelini oluşturmaktadır. Oyun çocuğun psikomotor gelişimini, sosyal-duygusal gelişimini, dil gelişimini, bilişsel gelişimini ve öz bakım becerilerinin gelişimini etkiler.

1.1.3.1. Oyunun Çocuğun Psikomotor Gelişimine Etkileri

Büyüme: Bir çocuğun boy uzunluğu, vücut ağırlığı yönünden ölçülerinin artışıdır.

Gelişme : Büyüyen bir organizmanın dokularının yapısında biyokimyasal bileşiminde oluşan değişiklikler sonucu olgunlaşması ve biyolojik fonksiyonlarının farklılaşmasıdır.

Büyüme çocuğun fizik gelişimine yansırken, gelişme psikomotor gelişim ile ilişkili bir kavramdır. Oyun solunum, sindirim, boşaltım sistemlerinin düzenli çalışmasının sağlar.

Resim 8: Oyun çocuğun büyük kaslarının gelişimine yardımcı olur

Fazla yağların yakılması, iç salgı bezlerinin düzenli çalışması gibi özellikle büyümeye ilişkin işlerin yerine getirilmesi vücudun hareketlerini gerektiren bu oyunlarla sağlanır. Hareketli oyunlar çocuğun çevresi, yaşadığı dünyayı keşfetmesini sağlar. Çocuk dünyayı tanıma fırsatı bulur.

Psikomotor gelişim: Fiziksel büyüme ve gelişme ile birlikte beyin omurilik gelişimi sonucu organizmanın isteme bağlı olarak hareketlilik kazanmasıdır.

Oyunun erken çocukluk eğitiminde çocuğun motor gelişimine etkileri küçük ve büyük kasların motor gelişimine etkileri olarak ikiye ayrılır.

➤ **Oyunun Küçük Kas Gelişimine Etkileri**

Özellikle su, kum, kil, çamur gibi doğal materyaller ile tuz seramiği, plastirin, cam macunu ile ilgili oyunları ayrıca karalama, çizme, boyama gibi kalem, boya, fırça kullanımı parmak becerilerinin gelişimine yani küçük kasların motor gelişimine etkisi büyüktür. Bu becerilerin tümü el, göz koordinasyonu (uyumu) gerektirmektedir.

Resim 9: Oyunlar ve yarışmalarla çocukta yaşama ve yaratma isteği güçlendirilmelidir. 'Feltre'

➤ **Oyunun Büyük Kas Gelişimine Etkisi**

Her oyun çocuğun tüm gelişim alanlarına katkıda bulunmakla birlikte büyük kas gelişimine daha fazla katkıda bulunmaktadır. Açık havada oynanan oyunların masa başında oynanan oyunlara göre büyük kasların gelişimini etkilediği bilinmektedir. Bu etkinlikler bisiklete binme, tenis, masa tenisi, futbol, voleybol, basketbol, jimnastik, binicilik vb. spor etkinliğidir. Erken çocukluk eğitiminde çocuklara uygun olanlar seçilmelidir.

1.1.3.2. Oyunun Sosyal-Duygusal Gelişimine Etkisi

Sosyal ve duygusal alanlar ayrı ayrı düşünülmemesi için ikisi birlikte ele alınır. Çocuğun sosyal-duygusal alan gelişiminde oyunun etkisi büyüktür.

- Oyun çocuğun ilgisini kamçılar
- Duygularını denetlemesini sağlar.
- Ben merkezlikten ayrılmasına yardımcı olur.
- Sorunlarını unuturur yada çözüm yolu bulur.

- Kendine güveni artar.
- Estetik duygusu gelişir.
- Toplumsallaşmayı öğrenir.
- Cinsel kimliğinin farkına varır.
- Başkalarına ve başka farklı özellikleri olan kişilere saygı göstermeyi öğrenir.
- Paylaşmayı, yardımlaşmayı, dayanışmayı, birlikte hareket etmeyi öğrenir.
- Görgü kurallarını öğrenir.
- Kazanmayı - kaybetmeyi öğrenir.
- Lider olmayı öğrenir.
- Çevresini korumayı öğrenir.

1.1.3.3. Oyunun Dil Gelişimine Etkisi

Çocuk oyunlarının birçoğu dilin kullanımını gerektirir, özellikle evcilik oyunları ile sembolik oyunların dil gelişimine etkisi büyüktür.

- Oyun çocuğun sözlü olarak anlatılanları kavrama yeteneğini geliştirir.
- Yeni sözcükler kazandırır.
- Soru sormayı, cevap vermeyi öğrenir.
- Duygu ve düşüncelerini anlatması için yararlıdır.
- Çeşitli sesleri ve bunlara verilen isimleri öğrenir.
- Nesnelere, araç gereçleri tanır.
- Ayrılıkları farklılıkları ifade eder.

1.1.3.4. Oyunun Bilişsel (Zihinsel) Gelişimine Etkisi

Oyunla büyüyen çocuk bilişsel gelişimle ilgili pek çok kavramı, bilişsel deneyimleri oyun içinde öğrenir. Büyük-küçük , ince-kalın, uzun-kısa, hafif-ağır, sıcak-soğuk, tatlı-ekşi, hızlı-yavaş gibi duyularımızla algılanan pek çok kavramlarla birlikte, eşleştirebilme, sınıflayabilme, sıralayabilme, analiz ve sentez, problem çözme gibi zihinsel işlemleri oyunla öğrenir. Görme, işitme, dokunma, tatma, koklama duyuları ile algılaması gelişir.

- Büyüklük, şekil, renk, boyut, ağırlık, hacim, ölçme, sayma, tartma, zaman, mekan, uzaklık, uzay ile ilgili kavramların kazanımı,

- Erime, kuruma, buharlaşma, soğuma gibi doğa olaylarını öğrenme,
- Eşleştirme, sıralama, sınıflama, analiz, sentez, değerlendirme, problem çözme gibi zihinsel süreçlerin işleyişini hızlandırır.

1.1.3.5. Oyunun Öz Bakım Becerilerinin Gelişmesinde Etkisi

- **Çocuklar oyun yolu ile;**
- Yemek yeme kurallarını, yemeklerin nelerden ve nasıl yapıldığını öğrenir. Temizlik ile ilgili kavramları, kullanılacak araçları tanır.
- Evcilik oyunu sırasında ayna, tarak, diş macunu, diş fırçası, sabun, havlu, tabak, kaşık, çatal, bıçak, ütü gibi araçların kullanılmasını öğrenir ve gerçek hayatta da kullanmak için çaba harcar.
- Yemeklerden önce ve sonra ellerini yıkaması gerektiğini, yemekten sonra dişlerini fırçalaması gerektiğini öğrenir.
- Giyinmeyi, soyunmayı, eşyalarını toplamayı oyun yoluyla öğrenir.

Resim 11: Oyununun öz bakım gelişimine etkisi

1.2. Erken Çocukluk Döneminde Oyunun Evreleri

Çocuğun doğumundan itibaren oyun davranışı incelendiğinde; tek başına oynanan oyundan iş birliği gerektiren sosyal oyuna doğru bir gelişimin varlığı izlenir.

Çocuk, önceleri tek başına oynarken daha sonra çevresinde oynayan çocukların oyunlarını izlemeye başlar. Bunun devamında onlarla iletişim ve iş birliği kurmadan kendi oyununu sürdürür. Bir sonraki aşamada ise iş birliği ve paylaşma davranışının sergilendiği birlikte oyun görülür. Yaşı ilerledikçe de oyunun yardımı ile sosyal bir varlık olmaya başlar.

Resim 12: Tek başına oyun evresi

Çocukların oyun evreleri pek çok bilim dalı tarafından incelenmiş Mildred Parten (1932) oyunun çocuğun gelişimindeki sosyal yönünü incelerken; tek başına oyun, paralel oyun, birlikte oyun ve kooperatif oyun olmak üzere dört aşamada incelemiştir.

1.2.1. Tek Başına Oyun (Solitary Play)

Çocuk kendi çevresindeki çocukların oyunlarından etkilenmeden bağımsız bir şekilde tek başına oynar, çevresindeki hiçbir şeyden etkilenmez. Sıfır iki yaşlar arasında görülmektedir. Oyunları tek başına kule yapmak, topu atmak vb.dir.

Resim 12: Paralel oyun ve birlikte oyun evresi.

1.2.2. Paralel Oyun (Paralel Play)

Çocuk diğer çocuklarla aynı ortamda fakat diğerlerinden bağımsız olarak oyununu sürdürür. Aynı oyun ya da aynı oyuncaklarla oynasalar da birbirlerinden etkilenmeden oyunlarını sürdürürler. İki, dört yaş arası olsa da çocuktan çocuğa değişiklik gösterir.

1.2.3. Birlikte Oyun (Associative Play)

Oyunla iki ya da üç çocuk aynı oyun malzemesi ile aynı oyunda fakat yine kendi oyununa devam eder. Kesin bir kural olmamakla birlikte, gelişim düzeyi birbirine yakın olan çocuklar aynı grupta yer alır.

1.2.4. Kooperatif Oyun (Cooperative Play)

Bu evrede çocukların oyun içinde birbirlerine ihtiyaçları vardır. Oyun birlikte oynanıp iş birliği yapılıncaya amacına ulaşır. Oyunun amacı vardır, amaca uygun roller paylaşılır ve oyun ortak oynanır. Oyun materyalleri de oyunun amacına uygun paylaşılır.

Bu oyunun en belirgin özelliği çocukların hareketlerinde ve düşüncelerinde yalnız olmadıklarını kabul etmeleri ve oyuncaklarını duygularını, düşüncelerini, rollerini paylaşmalarıdır.

Oyun ve zihin gelişimi arasında temel bir ilişki olduğunu savunan Piaget ise oyunun evrelerini alıştırmalı oyun (işlevsel oyun), sembolik oyun (simgesel-taklit) ve kurallı oyun olarak üç aşamada inceler.

- **Alıştırmalı oyun:** 0-2 yaş dönemini kapsar. Bedeni nesnelere ve bunların fonksiyonlarını öğrenerek tekrarlaması ve bunu oyun haline getirmesidir.
- **Sembolik oyun :** 1-12 yaş kapsar. Bu dönem üç aşamada incelenir. 2-4,5 yaş çocuk çevresinde yaşananları o kişinin rolüne girerek yapar.
 - 4,5-8 yaş oyunun gerçeğe daha uygun olması için nesnelere ve olayların ayrıntılarına daha çok dikkat eder, iş bölümü daha uygundur.
 - 7-8 yaşlarında başlar, 11-12 yaşlarına kadar sürer. Simgesel oyun gerçeğe daha yakın oynanır, kurallar ve amaçlar detaylı olarak daha önceden belirlenir.
- **Kurallı oyun (12 + yaş) :** Bu dönemde genellikle kesin ve karmaşık kuralları olan oyunlar satranç, monopol, briç vb. oyunlar tercih edilir.

Bu oyunların kesin ve değişmez kuralları vardır. Freud ise oyunun rahatlatıcı yönüne dikkat çeker, egonun gelişmesinde oyunun rolünün çok büyük olduğunu vurgular.

Resim 13: Kurallı oyunlara örnek satranç

1.3. Erken Çocukluk Eğitiminde Oyunun Çeşitleri

- **Özyapılarına Göre Oyun**
 - İşlev oyunları
 - Ben oyunları
 - Düş gücü (hayal) oyunları
 - Küme oyunları
- **Oynandığı Yerlere Göre Oyun Çeşitleri**
 - Açık hava oyunları
 - Koşmaca oyunları
 - Taklit oyunları
 - Halka oyunları
 - Salon sınıf oyunları
 - Serbest zaman etkinliklerinde oyun
 - Oyun saatinde oyun (ısındırıcı oyunlar, hareketli oyunlar, dinlendirici oyunlar)
- **Araçta yapılan oyunlar** (denge oyunları, minder oyunları)
- **Araçla yapılan oyunlar** (top oyunları, köşe oyunları, ip oyunları vb.)
- **Araçsız yapılan oyunlar** (dramatizasyonlar, şarkılı oyunlar, halka oyunları)
- **Doğal materyallerle oynanan oyun:** Çamur, su, kil, toprak, kum, kum havuzu, çim, tahta gibi. Materyallerle oyun hem erken çocukluk eğitimi döneminde hem de daha sonraki yıllarda çok faydalıdır.

Resim 14: Doğal materyallerle oyun

1.3.1. Erken Çocukluk Eğitiminde Çocukların Gelişim Alanlarını Etkileyen Örnek Oyun İsimleri

➤ Duyu Organlarının Gelişmesine Yardımcı Olan Oyunlar

Resim 15: Dikkat arttırıcı oyun

➤ Dikkat Arttıran, Beceri Kazandıran Oyunlar

Resim 16: Dil gelişiminde oyun

- Sesle eşya bulma
- Kedi fareyi bul
- Görmez terzi
- Yolu göster
- Kapalı gözle nişan al
- Eşeğin kuyruğunu çiz
- Balığı tavaya koy
- Çimdik oyunu
- Kapalı gözle yazı yazma

- Kardeşimi gördün mü
- Boynuzlar havaya
- Yakala bırak
- Yağmur-kar-dolu
- Şef der ki
- Telsiz telefon
- Mısır patlatma oyunu
- Yangın söndürme

➤ **Dil Gelişimini Zenginleştiren Oyunlar**

- Telgraf oyunu
- Renk sayma oyunu
- Uçtu uçtu
- Atasözü bulma
- Aşure pişirelim
- Beş soruma yanlış cevap ver
- Babam çarşıya gitti
- Suçlu ve avukat
- Kuşların tüyü var
- Cümlemi tamamla
- Meyve sepeti

➤ **Psikomotor Gelişimi Etkileyen Oyunlar**

- Çürük yumurta
- Sandalye kapmaca
- Hasta taşıma
- El arabası
- Tek ayakla sıçrama
- Horoz düşüşü
- Tulumbadan su çeker
- Topla köşe kapmaca
- Tünel topu
- At otur
- Stop oyunu
- Yakan top

İp atlama

Resim 17: Psikomotor gelişiminde oyun

➤ **Sosyal-Duygusal Gelişimi Etkileyen Oyunlar**

- Çömel-kurtul
- El bende

- Eşinden uzak dur
- Eşli kovalamaca
- Elimini dokunduğu yerde kal
- El tut kurtul
- Eşini bul
- Köşe kapmaca
- Trafik oyunu
- Kıskaç tavuklar
- Kırkayak

Resim 18: Sosyal-Duygusal gelişimde oyun

➤ Öz Bakım Becerilerinin Gelişimini Etkileyen Oyunlar

Resim 19: Öz bakım becerilerinin gelişimin oyun

- Akşama ne pişirdin
- El sık selam ver
- Yemek yeme yarışı
- El yıkama, diş fırçalama (pandomim)
- Pijama partisi
- Ekşi-tatlı

1.4. Hastanede Oyun

Hastanede yatan çocuklar için oyun, gelişimsel ihtiyaçlarını karşılamak açısından çok önemlidir. Çocuğun bu süre içerisinde duygusal yönden rahatlayabilmesi, duygularını ve düşüncelerini ifade edebilmesi için hastanelerde oyun odalarına yer verilmelidir. Hastanede

Resim 13: Çocuğun iç dengesini kurmak oyunla mümkündür

Hastane yaşantılarının etkileri yılar sonra da kalıcı davranış bozukluklarına neden olmaktadır. Bu stresi azaltmak ve çocuğu kaygılardan uzaklaştırabilmek için sevdiği bir ortamda, sevdiği kişilerle birlikte olmasını sağlamak gerekir.

Hastanede oyun programları; çocuğun yaşantısının doğal bir parçası olması nedeniyle, çocuğun hastanede kaldığı sürece oyunu göz ardı edemeyiz. Bu çocukların oyun olanaklarının iyi değerlendirilmesi için oyun alanının ve oyun materyallerinin iyi düzenlenmiş olması önemlidir. Çocuğun seçtiği oyun materyalleri, oynadığı oyun türü, bu oyunlarda

kendini nasıl ifade ettiği, çizdiği resimler, resim boyarken kullandığı renkler onun duygu ve düşüncelerini dışarı vurur. Hastane için geliştirilen oyun programları, amaçları, yöntemleri ve uygulamalar çeşitlidir.

Resim 14: Oyun çocuğu rahatlatma aracıdır

➤ **Rahatlatıcı Programlar**

Bu programda oyun çocuğu meşgul etme, eğlendirme ve rahatlatma aracıdır.

➤ **Etkinlik- Eğlence Programları**

Burada temel ilke çocukların bir şeyler yapması, bir şeyleri tamamlaması ve ortaya çıkarması sonucu alacağı haz ve tatmini öngörür.

➤ **Çocuk Gelişimi Programları**

Çocuğun bedensel, sosyal, zihinsel ve duygusal gelişimi bütün olarak göz önünde bulundurularak oyun programları hazırlanmıştır. Burada yetişkinin rolü, destekleyici ve eğitici olmaktadır.

Oyun için gerekli koşulların sağlanması

- Çocuğa yönelik ortam
- Uygun oyun materyalleri
- Gözlem yapacak bir yetişkinin desteği

Resim 15: Çocuk her yerde çocuktur

Resim 16: Hastanede sağlanan oyun ortamı

➤ **Çocuğa Yönelik Ortam**

Renkli mobilyalar, renkli duvarlar, birçok oyuncak ve oyun materyalleri, sıcak bir ortam. Çocuk burada istediği kişilerle, istediği şekilde oynayabilmeli.

➤ **Uygun Oyun Materyalleri**

Her çocuğun ilgisini çekecek, çok farklı çeşitli oyun materyalleri bulundurulmalıdır. Bunlar sanat materyalleri, yapı inşa malzemeleri, bloklar, CD'ler, yapbozlar, radyo, televizyon, bilgisayar, dış mekan oyuncaklarına yer verilmelidir. Hastanede ayrıca, tıbbi oyuncakların bulundurulması çok önemlidir. Örneğin tansiyon aleti, şırınga, stetoskop, yara bandı, doktor giysileri, boş ilaç kutuları, çeşitli cinsiyette oyuncak bebekler bulundurulmalı, çocukların bu aletlerle tanışması, onları işlevlerine uygun olarak kullanması sağlanarak kaygı düzeylerinin etkileyecek ve bazı tıbbi işlemlerden dolayı duydukları korkularını azaltacaktır. Gözlem yapacak yetişkin desteği, çocuklara destek olacak, sıcak ilişkiler kurabilen, güler yüzlü, kabullenici, tutarlı ve hoşgörülü bir yetişkinin olması gerekir.

Resim17: Çocuk oyunlarıyla, hastanede kaldığı sürede kendini güvende ve mutlu hisseder

UYGULAMA FAALİYETİ

Çevrenizde bulunan merkezlerden, her türlü kaynaktan oyun etkinliklerini, tanımını, erken çocuklukta oyunun yerini ve önemini, oyunun çocuğun gelişimine olan etkilerini, oyunun evreleri, özellikleri, çeşitlerini ve etkinliklerini araştırarak ve gözlemleyerek, gözlemlerinizi fotoğraflarla ve kamera çekimleri ile destekleyerek bilgisayar ortamında sunuş oluşturacak şekilde bir rapor haline getirip, edindiğiniz deneyimleri arkadaşlarınıza sunarak paylaşınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Oyun Etkinliklerinin tanımı araştırarak erken çocukluk eğitiminde oyunun yerini ve önemini inceleyiniz.	➤ Oyun etkinliklerinin tanımı araştırarak erken çocukluk eğitiminde oyunun yerini ve önemini dikkatli, objektif ve güvenilir olarak araştırınız.
➤ Erken çocukluk eğitiminde oyunun çocuğun gelişimine olan etkilerini inceleyiniz.	➤ Erken çocukluk eğitiminde oyunun çocuğun gelişimine olan etkilerini dikkatli, objektif ve güvenilir olarak araştırınız.
➤ Erken çocukluk eğitiminde oyunun evreleri ve özellikleri inceleyiniz.	➤ Erken çocukluk eğitiminde oyunun evrelerini ve özelliklerini dikkatli, objektif ve güvenilir olarak araştırınız.
➤ Erken çocukluk eğitiminde oyunun çeşitleri inceleyiniz.	➤ Erken çocukluk eğitiminde oyunun çeşitlerini dikkatli, objektif ve güvenilir olarak araştırınız.
➤ Erken çocukluk eğitim kurumlarında uygulanan oyun etkinliklerini inceleyiniz.	➤ Erken çocukluk eğitim kurumlarında uygulanan oyun etkinliklerini dikkatli, objektif ve istekli olarak araştırınız.
➤ Oyun etkinliklerinin tanımını, erken çocuklukta oyunun yerini ve önemini, oyunun çocuğun gelişimine olan etkilerini, oyunun evrelerini, özelliklerini, çeşitlerini ve etkinliklerini araştırarak kamera ile çekiniz.	➤ Oyun etkinliklerinin tanımını, erken çocuklukta oyunun yerini ve önemini, oyunun çocuğun gelişimine olan etkilerini, oyunun evrelerini, özelliklerini, çeşitlerini ve etkinliklerini araştırarak kamera ile istekli, dikkatli, estetik, yaratıcı, objektif ve güvenilir olarak çekiniz.
➤ Oyun etkinliklerinin, tanımını, erken çocuklukta oyunun yerini ve önemini, oyunun çocuğun gelişimine olan etkilerini, oyunun evrelerini, özelliklerini, çeşitlerini ve etkinliklerini araştırarak	➤ Oyun etkinliklerinin tanımını, erken çocuklukta oyunun yerini ve önemini, oyunun çocuğun gelişimine olan etkilerini, oyunun evrelerini, özelliklerini, çeşitlerini ve

fotoğraf ve kamera çekimlerinize bilgisayar ortamında sunuş hazırlayınız.	etkinliklerini araştırarak fotoğraf ve kamera çekimlerinize bilgisayar ortamında sunuş güvenilir, estetik, dikkatli, objektif ve istekli olarak hazırlayınız.
➤ Sunuş halindeki raporunuzu arkadaşlarınızla paylaşınız.	➤ Sunuş halindeki raporunuzu arkadaşlarınızla istekli, dikkatli yaratıcı ve estetik olarak paylaşınız.
➤ Raporlarınızla ilgili sunuş raporlarınızı diğerlerinin hazırladıkları ile benzerlik ve farklılıkları karşılaştırarak arkadaşlarınızla tartışınız.	➤ Raporlarınızla ilgili sunuş raporlarınızı diğerlerinin hazırladıkları ile benzerlik ve farklılıkları objektif olarak karşılaştırınız.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmaları kendiniz ya da arkadaşınızla değişerek değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri		Evet	Hayır
1.	Oyun Etkinliklerinin tanımını araştırarak, erken çocukluk eğitiminde oyunun yerini ve önemini incelediniz mi?		
2.	Erken çocukluk eğitiminde oyunun çocuğun gelişimine olan etkilerini incelediniz mi?		
3.	Erken çocukluk eğitiminde oyunun evreleri ve özellikleri incelediniz mi?		
4.	Erken çocukluk eğitiminde oyunun çeşitlerini incelediniz mi?		
5.	Erken çocukluk eğitim kurumlarında uygulanan oyun etkinliklerini incelediniz mi?		
6.	Oyun etkinliklerinin tanımını, erken çocuklukta oyunun yerini ve önemini, oyunun çocuğun gelişimine olan etkilerini, oyunun evrelerini, özelliklerini, çeşitlerini ve etkinliklerini araştırarak fotoğraf çektiniz mi?		
7.	Oyun etkinliklerinin tanımını, erken çocuklukta oyunun yerini ve önemini, oyunun çocuğun gelişimine olan etkilerini, oyunun evrelerini, özelliklerini, çeşitlerini ve etkinliklerini araştırarak kamera ile çektiniz mi?		
8.	Oyun etkinliklerinin tanımını, erken çocuklukta oyunun yerini ve önemini, oyunun çocuğun gelişimine olan etkilerini, oyunun evrelerini, özelliklerini, çeşitlerini ve etkinliklerini araştırarak fotoğraf ve kamera çekimlerinize bilgisayar ortamında sunuş hazırladınız mı?		
9.	Sunuş halindeki raporunuzu arkadaşlarınızla paylaştınız mı?		
10.	Raporlarınızla ilgili sunuş raporlarınızı diğerlerinin hazırladıkları ile benzerlik ve farklılıkları karşılaştırarak arkadaşlarınızla tartıştınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonunda hayır şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız, öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Cevaplarınızın hepsi evet ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

ÖLÇME SORULARI

Bu faaliyet kapsamında kazandığınız bilgi ve becerileri aşağıdaki soruları yanıtlayarak belirleyiniz. Soruların yanındaki başlıkları; doğru önermeler için (D), yanlış önermeler için (Y) yazarak doldurunuz.

1. () Oyun, çocuğun isteklerini, amaçlarını anlatan, onu isteklerine kavuşturan en etkili araçtır.

2. () Oyun, büyüklerin isteklerini anlatan onları hayata hazırlayan en önemli araçtır

3. () Oyun, çocuğun hem eğlenmesine hem de öğrenmesine yarayan bir etkinliktir.

4. () İki yaşındaki çocuklar boyalarla, kille ve çamurla oynamaktan çok hoşlanırlar.

5. () İki yaşındaki çocuklar kendilerini sözel yollarla çok güzel ifade ederler.

6. () Erken çocukluk eğitiminde oynanan oyunlar, ileriki yıllarda oyunların kuşaktan kuşağa aktarılmasını sağlar.

7. () Bir çocuğun boy uzunluğu, vücut ağırlığı yönünden ölçülerinin artışına gelişme denir.

8. () Oyunlar küçük kasların gelişmesini etkilemez.

9. () Evcilik oyunları ile sembolik oyunların dil gelişimine etkisi büyüktür.

10. () Öz bakım becerilerinin gelişmesinde oyun hiç etkili değildir.

11. () Alıştırımalı oyun 0-2 yaş dönemini kapsar.

12. () Satranç, dama gibi oyunlar kesin ve değişmez kuralları olan oyunlardır.

13. () Doğal materyallerle oynanan oyunlar erken çocukluk eğitiminde çok faydalı değildir.

14. () Hastane ortamında çocukların rahatlayabilmesi için oyun odalarına ihtiyaç vardır.

15. () Hastane ortamında bulunan çocuklar için oyun programı ve oyun ortamı hazırlamaya gerek yoktur.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı, cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevaplar verdiyseniz öğrenme faaliyetinin ilgili bölümüne dönerek ilgili bölümü kontrol ediniz. Cevaplarınız doğruysa, diğer öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ -2

AMAÇ

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında oyun etkinliklerini hazırlayabileceksiniz/uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Çevrenizde bulunan erken çocukluk eğitim kurumlarından, öğretmenlerden, ailelerden ve kitapçılardan oyun etkinliklerinin planlanmasında dikkat edilecek noktaları oyun etkinliklerinin özelliklerine uygun araç gereçleri, oyun etkinliklerini araştırarak ve gözlemleyerek, gözlemlerinizi fotoğraflarla ve kamera çekimleri ile destekleyerek bilgisayar ortamında sunuş oluşturacak şekilde bir albüm haline getirip, edindiğiniz deneyimleri arkadaşlarınıza sunarak paylaşınız.

2. OYUN ETKİNLİKLERİ HAZIRLAMA

2.1. Oyun Etkinliklerinin Planlanmasında Dikkat Edilecek Noktalar

Okul öncesi eğitim programı hazırlanırken problem çözme becerisini geliştirmek çok önemlidir. Bu beceri çocukların bütün gelişimlerini etkileyerek hayatları boyunca kullanabilecekleri kritik bir beceridir. Bütün etkinlikler hazırlanırken çocuğun yaratıcılığını geliştirecek, onu problem çözme yetisini kullanmaya itecek etkinlikler seçilmelidir. Oyun okul öncesi çocuğunun günlük yaşamının ayrılmaz bir parçasıdır. Diğer bir deyişle oyun çocuğun işidir. Bu gerçekten hareketle ,programda her türlü amaç ve kazanımlar ele alınırken oyunun temel etkinlik olarak kullanılması özellikle önerilmektedir. Bu durum problem çözme becerisinin kazandırılması süreci içinde geçerlidir.

2.1.1. Oyun ve Hareket

Öğretmen ya da çocuklar tarafından yapılandırılmış, kuralları olan ve grupça oynanan oyunlardır. Sınıf içinde ya da bahçede oynanabilir. Öğretmenin belli bir amaca ulaşmak için başlattığı ancak sürecin tamamen çocuk tarafından yönlendirildiği oyunlar yarı yapılandırılmış oyunlardır. Herhangi materyalle oynanan kurallar önceden belirlenmiş olan ya da öğretmenin belli bir amaç ya da kazanıma ulaşmak için başlattığı ve süreçte öğretmenin ve çocuğun aktif olduğu oyunlar ise yapılandırılmış oyunlardır.

Okul öncesi çocuğun bir diğer ihtiyacı da harekettir. Çocukların hareket ihtiyacı oyun yolu ile karşılanabilir. Ancak psikomotor alandaki amaçlara ulaşmak için özellikle planlanmış beden eğitimi çalışmalarının yapılmasına da önem verilmelidir. Bu çalışmalar beden koordinasyonu, denge, güç, vb. içerir.

Plan; genel olarak bilgi beceri kazandırmada amaca en kısa yoldan en kolay bir şekilde varabilme, gidilecek yolu yapılacak işleri düzenleme sıraya koyma demektir. Bir oyunu planlarken uygulayacağımız faaliyetlerin hangi tip ve değerde olduğunu bilmemiz gerekir. Örneğin çocukların küçük kas gelişimine yardımcı olmak amacıyla bu amaca yönelik

oyunların bilinmesi, seçilmesi bu oyunlar için gerekli araç-gerecin sağlanması ve yer olanaklarının buna göre hazırlanması vb.

Plan yapılırken aşağıda gösterilen aşamaların göz önünde bulundurulması gerekir.

Eğitsel amacın ve kazanımların belirlenmesi.

Oyunun belirlenmesi.

Sıra, sürenin belirlenmesi.

Oyun yerinin belirlenmesi.

Araç-gereçlerin belirlenmesi.

Amaç, oyun, süre, araç gereçler ve oyun yerinin birbirine uygunluk ve tutarlılığının sağlanması.

Resim 18 : Oyunun planlanması çok önemlidir

➤ **Eğitsel Amacın ve Kazanımların Belirlenmesi**

Oyun etkinliği planlanırken gerçekleştirilmesi düşünülen amaçlar ve kazanımlar önceden belirlenerek bunlara uygun oyunlar hazırlanarak planlanır. Örneğin psikomotor alanın gelişimi ile ilgili amaç ve kazanımlar belirlenir, buna uygun oyun bulunur.

Amaç: Denge gerektiren belirli hareketleri yapabilme.

Kazanımlar: Zemin üzerine çizilen şekiller üzerinde yürür.

Tek ayak üzerinde belirli bir süre durur.

Bu amaç ve kazanımlara uygun bir oyun oynatmak istersek “taşayım topraktayım” oyununu ya da “hoplarız zıplarız” oyununu planlayabiliriz.(Etkinlik örnekleri modülün sonunda yer almaktadır.)

➤ **Oyunun Belirlenmesi**

Oyun; amaç ve kazanımlara çocuğun gelişim alanlarına,erken çocukluk eğitimi kurumunun olanaklarının yerin ve mekanın zamanın uygunluğuna,göre belirlenir.

Resim19 : Oyun çocuğun gelişim alanlarına uygun olmalıdır

- **Sıra, Sürenin Belirlenmesi;**
Oyun etkinliği hazırlanırken;
Oyuna ayrılacak zaman konusunda esnek davranılmalı,
Çocukların ilgi ve yetenekleri göz önünde bulundurulmalı,
Pasif oyunları aktif oyunlar izlemeli,
Etkinlikler arası geçiş süresi çocukların ilgisine bırakılmalı,
Çocukların istediği oyunlar tekrarlanarak süre uzatılmalı,
Günlük oyuna iki-iki buçuk saatlik bir zaman ayrılmalı (serbest zaman etkinliğinde oyun, kurallı oyunlar, serbest oyunlar şeklinde planlanır),
Oyunların ısındırıcı oyun, hareketli oyun, dinlendirici oyun şeklinde planlanmasına dikkat edilmeli,
Bilinen oyunların tekrarına zaman ayrılmalıdır.
- **Oyun Yerinin Belirlenmesi**
Oyun, çocukların motor becerilerinin ve bilişsel gelişimlerinin oluşmasına katkıda bulunur.Çocukların iletişim ve sosyal becerileri, bağımsızlık ve olumlu benlik duygularını teşvik eder.

Resim 20: Oyun oynanacak yer güvenli olmalıdır

➤ **Oyun Alanları Düzenlenmesi**

Yaratıcı olunmalı,

Alanın büyüklüğü,zeminin farklılığı dikkate alınmalı

Oyun oynanacak yüzeyin güvenli ve faydalı olmasına,

Oyunun salonda mı sınıfta mı oynanacağına

Oyun sırasında varsa bahçenin düzenlenmesine(kum,çakıl,beton),

Salon sınıf köşelerinin kullanım için düzenlenmesine,

Okulun diğer mekanlarının kullanım için düzenlenmesine dikkat edilmelidir

Örneğin dış oyun alanları planlanırken doğal çimler gölgelik yapan ağaçlar varsa çocukların gözlem yapmasına doğayla iletişim kurmasına yardımcı olur.

➤ **Araç Gereçlerin Belirlenmesi**

Oyun planlanırken dikkat edilecek bir diğer nokta da oyunlarda kullanılacak araç gereçlerin planlanmasıdır. Planlamada eğitim ve öğretim verilen kurumun olanaklarının iyi bilinmesi gerekir.

Resim 21: Oyun araç gereçleri dikkatli seçilmelidir

Resim 22 : Bahçe oyun araç gereçleri

İlgi köşeleri araç-gereçleri (bebekler, arabalar, trenler, bloklar, kitaplar, resimler,

Kartlar, masa oyuncakları, plastik hayvanlar vb.),

Bahçe araç-gereçleri (kova, kürek, tırmık vb.),

Kurallı oyun araç-gereçleri (top,ip, mendil, örtü, bayrak, kurdele, çember vb.),
Oyun salonu araç-gereçleri (salıncak, kaydırak, top havuzu vb.),

Amaç, Oyun, Süre, Araç-Gereçler ve Oyun Yerinin Birbirine Uygunluk ve Tutarlılığının Sağlanması

Oyun etkinlikleri planlanırken yukarıda belirttiğimiz bütün unsurlar göz önünde bulundurulmalı, hiçbiri atlanmamalıdır. Birbirleriyle bağdaştırılmalı, bütünlük sağlanmalı ve örtüşürülmelidir. Bunların yapılabilmesi için eğitimcinin ilgili, sabırlı ve özenli davranması gerekmektedir. Örneğin büyük kas gelişimi alanı ile ilgili amaçlar ve kazanımlar belirlendi, uygun oyun seçildi, uygun oyunun bayrak yarışı olduğu düşünüldü. Bu oyun için iki bayrağın hazırlanması ve oyun oynanacak salonun uygun olup olmadığının kontrol edilmesi gerekir. Bayrak bulamayıp bu oyunda bayrak yerine top kullanmak etkinlikle örtüşmez ya da bu oyun salon yerine sınıfta oynanmak istenirse oyun yerinin uygunluğu ilkesine uymaz.

Resim 23: Oyun yeri oyuna uygun olmalıdır

2.2. Oyun Etkinliklerinin Özelliklerine Uygun Araç Gereç Hazırlama

Planlama yapılırken amaç kazanımlar, oynanacak oyun, süre nasıl belirleniyorsa oyun sırasında kullanılacak araç gereçlerin belirlenmesi ayrı bir önem taşımaktadır. Oyun etkinliklerinin özelliklerine göre araç gereç hazırlamak bir gerekliliktir. Çocukların zengin ve uyarıcı deneyimleri için oyun ortamı iyi düzenlenmiş ve planlanmış olmalıdır. Çocuklar ancak bu ortamlarda araştırma, deneme, planlama , kendi kendilerine karar verme ve problem çözme yetenekleri gelişir.

Oyun olanaklarını sağlayacak köşeler erken çocukluk eğitimi kurumlarında mutlaka yer almalıdır. Bunlar;

- Sosyo-dramatik oyun alanı (evcilik köşesi oyuncakları)
- Yapı-inşa oyunu (blok köşesi oyuncakları)

- Matematik ve kavram oyunları (yapbozlar, masa oyuncakları)
- Su oyunu (su havuzu, plastik oyuncaklar)
- Müzik aletler (teyp, mikrofon, flüt, mandolin)
- Sanat etkinlikleri (kil, plastilin, hamur, boya)
- Kitap ve okuma yazma (kitaplar, flaş kartlar)
- Kukla oyunları (el kuklası, parmak kuklası, çubuk kuklası, yüzük kuklası, maskeler, şapkalar, gözlükler)

Bunlara ek olarak eğitimcinin planladığı oyun ve oyuncaklar bulundurulmalıdır. Ayrıca hareket gelişimleri için tırmanma, atlama ve denge kurma gibi aktiviteler için tırmanma merdiveni, minder, top, halat, ip gibi materyaller temin edilmelidir.

Çocukların ilgisini genişletmek desteklemek ve uyarabilmek için onlara uygun ortam ve araç-gereç planlayıp sunmak eğitimcinin sorumluluğudur.

Araç gereçler hazırlanırken;

- Çocukların gelişim alanlarına uygunluğu,
- Çocuklar tarafından kolayca erişilebilirliği,
- Çocukların seçebilecekleri şekilde düzenlenmiş olması,
- Sağlamlığı,
- Kalıcılığı,
- Kaliteli ve kolay temizlenebilir olmasına ,
- Parçalarının tam olmasına,
- Çok yönlü kullanılmasına,
- Güvenli olması (kazalardan koruyucu),

Resim 23: Araç gereçler çocuğa uygun olmalıdır

- Yaratıcılığı geliştirici,
- Dikkat süreleri arttırıcı,
- Problem çözme becerisini arttırıcı olmasına özen gösterilmelidir. Bunların yanı sıra malzemelerin metalden yapılanlarından mümkünse kaçınmalı, ahşap materyaller tercih edilmeli.

Resim 24: Oyuncaklar çocukların ulaşabilecekleri yerde olmalıdır

2.3. Oyun Etkinliklerini Hazırlama

Oyun etkinlikleri hazırlanırken şu aşamalar dikkate alınır.

- 1.Oyunun planlanması
- 2.Oyunun uygulanması
- 3.Oyunun değerlendirilmesi

2.3.1. Oyunun Planlanması

Oynanacak oyunlar serbest oyunlar ve kurallı oyunlar şeklinde düşünülerek planlanır.Planlamada kurallı oyunlar da kendi içinde ısındırıcı oyunlar,hareketli oyunlar,dinlendirici oyunlar şeklinde ayrıştırılır.

➤ Isındırıcı Oyunlar

- Parmak oyunlar
- Taklit oyunları
- Basit beden hareketleri

➤ Hareketli Oyunlar;

- Araçlı, araçsız oynanan oyunlar
- Top oyunları
- Halka oyunları
- Denge oyunları
- Koşmacalı oyunlar
- Şarkılı oyunlar
- Basit jimnastik hareketleri
- Dramatizasyonlar
- Pantomimler

Resim 25: Hareketli oyun

➤ **Dinlendirici Oyunlar;**

Parmak oyunları

Oturarak yada az hareketli oynanan halk oyunları

Dramatizasyonlar

Pantomimler

Basitten karmaşığa, az hareketliden çok hareketliye doğru geçişler planlanır. Bütün oyunlar planlanırken süre, oyun araç gereçleri, uygulamada anlatılacak kurallar, amaç ve kazanımlar ve değerlendirme bölümleri göz önünde bulundurulur.

Resim 26 :Dinlendirici oyun

Resim 27: Oyunun uygulanmasında kurallar tek tek hatırlatılmalıdır

2.3.2. Oyunun Uygulanması

- Oyunun tanıtılması
- Oyun kurallarının açıklanması
- Oyunun oynanması

➤ Oyunun Tanıtılması

Oyunun adı çocukların ilgisini çekecek ve oyuna hazır hale getirecek şekilde söylenir. Oyunun kuralları ve oyundaki kişiler genel çizgileri ile anlatılır.

➤ Oyun Kurallarının Açıklanması

Bu aşamada oyunun kuralları çocukların anlayabileceği şekilde ve kuralları kavratmak maksatlı anlatılır. Kurallar tek tek hatırlatılır.

Varsa ebe, başkan vb. seçilir, her birinin görevi ve işlevi açıklanır, çocukların anlayıp anlayamadıkları kontrol edilir.

Açıklanan kurallar çocuklara uygulanır, her çocuğun etkinliğe katılması çok önemlidir, dikkat etmemiz gereken çocukların ilgi ve isteklerini arttırmak olmalıdır.

Oyunun Oynanması

Açıklanan kurallar uygulanır.

Oyundaki görev dağılımına uygun olarak oyunlar oynanır.

Araç gereçler amacına uygun olarak kullanılır.

Öğrencilerin dikkat süresi ilgi ve ihtiyaçları göz önünde bulundurulur.

Resim 28: Oyunun oynanması

2.3.3. Oyunun Değerlendirilmesi

Bu kısımda oyunun hazırlık uygulama ve sonucu ile ilgili başarı ve olumsuzluklar belirtilir.

2.3.4. Oyun Etkinliklerinde Aile Katılımı

Çocuk gelişiminde 0-6 yaş dönemi oldukça önemli bir yer tutmaktadır.Çocuk bu dönemde hızlı bir gelişim süreci içindedir.Çocuk ilk eğitimi ailede alır.Onun ilk öğretmenleri anne-babasıdır.Çocuk için en etkin eğitim anne-baba ve öğretmen birlikte çalışmaları ile gerçekleşir.

Bu nedenle okul öncesi eğitim programına aile katılımını sağlamak çocukların gelişimi açısından son derece önemlidir.

Aile Katılımı:

Ailelerin kendilerini, çocuklarını ve okul öncesi eğitim programına yarar sağlayacak doğrultuda becerilerini ortaya koyma sürecidir.

Anne babaların çocukların gelişim ve eğitimlerine katkıda bulunmaları için organize edilmiş etkinlikler bütünüdür.

Okul öncesi eğitim programları ne kadar iyi hazırlanmış olursa olsun aileler tarafından desteklenmediği sürece etkili olmaz.

Aile katılımında varılmak istenen nokta eğitimde devamlılığı ve bütünlüğü sağlamaktır. Okulda öğrenilenlerin evde, evde öğrenilenlerin okulda tekrarını sağlamaktır.

2.3.4.1. Uygulanabilecek Aile Katılımları

Bilgilendirme toplantıları
Ev ziyaretleri
Ailelerin sınıf içi ve sınıf dışı etkinliklere katılımı
Evde öğrenme
Ailenin kurum programına katılımı
Ailelerin karar verme sürecine katılımı vb.

Resim 29 :Aile katılımı

Oyun etkinliklerinde aile katılımlarına örnek olarak;

- Okulda oynanan oyunların tekrarı,
- Sınıf içi etkinliklere katılarak öğrencilerle birlikte oyun etkinliğine katılmak,oyunu planlamak,uygulamak,
- Oyun ortamları düzenlemek,
- Serbest oyun saatlerine katılmak,
- Bahçede ve salonda oynanan oyunlara refakat etmek,
- Yarışmalar düzenlemek,
- Bütün kurumdaki öğrenciler için oyun ortamı hazırlamaktır.
- Yukarıda belirtilen uygulamalar dışında aile katılım örneklerini çoğaltabiliriz.

Ev ziyaretinde oyun etkinliği:

- Öğretmen ev ziyaretini planlar, uygulama aşamasına geçer.
- Çocuk ve ebeveynin oynayabilecekleri bir oyun planlar.
- Çocuğun da görev alabileceği oyuncak yapımını planlar.
- Oyun oynar,öykü okur,çocuk ve ebeveyni gözlemler

ETKİNLİK ÖRNEKLERİ

Etkinlik 1: AYNA OYUNU

Amaçlar ve kazanımlar:

Sosyal-Duygusal Alan:

Amaç: Duygularını fark edebilme

Kazanımlar: 1. Duygularını söyler.

2. Duygularının nedenlerini açıklar.

Dil Alanı

Amaç 4: Kendini sözel olarak ifade edebilme

Kazanımlar: 6. Duygu düşünce ve hayalleri söyler.

Yöntem ve Teknikler: Gözlem, soru yanıt

Materyaller: Ayna, çocukların fotoğraf albümleri

Sözcükler ve Kavramlar: Kızgın, mutlu, üzgün, şaşırılmış

Öğrenme süreci: Çocukların ayna karşısına geçmeleri istenir. Gülen, ağlayan, kızgın, şaşkın yüz ifadeleri nasıl olur, diyerek sorulur. Yüz ifadeleri oluşturmaları istenir. İfadelerle birlikte uygun ses çıkarmaları istenir. Ailelerden notlar aracılığı ile fotoğraf albümleri istenir. Çocukların resimleri incelenerek yüz ifadeleri ile ilgili sohbet yapılır. Etkinlikle İlgili İpuçları: Her çocuğun ayna karşısına geçmesine fırsat veriniz. Çocuklara sorulan sorulara cevap hazırlamaları için zaman tanıyın.

Gelişim Alanı / Sosyal – Duygusal

ETKİNLİKLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

- Çocuklar ayna karşısında nasıl yüz ifadeleri oluşturdular?
- Duyguları yansıtan sesleri çıkarabildiler mi?
- Albümlerinde bulunan resimlerdeki
- Duygularını ifade edebildiler mi?
- Duygu seslerini çıkarmaktan hoşlandılar mı?

AİLE KATILIMI

Ailelerden, not aracılığı ile çocuklarıyla birlikte olduklarında neler hissettiklerini yazarak okula

göndermelerini isteyin. Örneğin birlikte neleri yapmaktan mutlu olursunuz, nelere kızarsınız? gibi. Ailelerin gönderdikleri notları çocuklara okuyun.

ÖNERİLEN DİĞER ETKİNLİKLER

Çocuklarla perde arkasından duygu sesleri oluşturarak sesin kime ait olduğunu tahmin etme oyunu oynayabilirsiniz.

Etkinlik 2: BEN KİMİM GELİŞİM ALANI/DİL

Yaş Grubu: 48-60 ay

Amaçlar ve Kazanımlar

Dil Alanı

Amaç 1. Sesleri ayırt edebilme

Kazanımlar

- 1.Sesin kaynağı söyler.
- 2.Sesin geldiği yönü belirler.
- 3.Sesin özelliğini söyler.
- 4.Verilen sese benzer sesler çıkarır.

Bilimsel Alan

Amaç 13. Bir örüntüdeki ilişkiyi kavrayabilme

Kazanımlar 4. En çok üç öğeden oluşan örüntüdeki kuralı söyler.

Yöntem ve Teknikler

: Model alma, oyun

Materyaller

Sözcükler ve Kavramlar : Fısıltı, ısıklık, alçak, yüksek, kalın, ince, hızlı, yavaş

Öğrenme Süreci

- Çocuklara arkadaşlarının sesini bulma oyunu oynayacaklarını söyleyin.
- Çocuklardan gözlerini kapatmalarını isteyin.
- İçlerinden birinin başlarına dokununca, dokunulan çocuğun çeşitli sesler çıkarması gerektiğini söyleyin.
- Bir çocuğun başına dokunun ve çeşitli sesler çıkarmasını isteyin.
- Dinledikleri sesin hangi arkadaşlarının sesi olduğunu bulmalarını sağlayın.
- Vücudumuzla da sesler çıkarabileceğimizi belirtin. Örneğin parmak şıklatma, alkış, ayaklarla rap rap, ısıklık sesi, bacağa iki elle vurma, öpücük sesi, dil şaklatma, dizlerini birbirine vurma gibi.
- Bu sesleri belli bir dizi halinde çıkararak model olun. Örneğin iki kez öpücük sesi, üç kez parmak şıklatma sesi, dört kez alkış sesi gibi.
- Çocuklara, vücutlarını kullanarak bu sesleri çıkarmaları için fırsat verin.

- Seslerin kullanımına ilişkin örnekleri beraber oluşturun. Örneğin fısıltıyla konuşmalarını, çok yüksek sesle bağırma ve şarkı söylemelerini ve bunların arasındaki farkları anlatmalarını isteyin.
- Ses çıkarma özelliği olan nesnelere hakkında konuşun.

ETKİNLİKLE İLGİLİ İPUÇLARI

Çocukların vücutlarını kullanarak ses oluşturmaları esnasında yaratıcılıklarını teşvik edin.

ETKİNLİĞİN DEĞERLENDİRİLMESİ

- Çocuklar dinledikleri sesin hangi arkadaşlarına ait olduğunu bulabildiler mi?
- Ses çıkarma özelliği olan nesnelere örnek verebildiler mi?
- Belli bir sırayla vücutlarını kullanarak ses çıkarabildiler mi?

AİLE KATILIMI

- Ailelere bir not yazarak sesleri ayırt edebilmek için sınıfta yaptığımız etkinliği kısaca anlatın. Evde çocuklarıyla ses çıkaran basit bir müzik enstrümanı tasarlayarak okula göndermelerini isteyin.
- Evde en çok dinlenen müzik türüne ait bir kaset ya da CD'yi okula göndermelerini isteyin.

ÖNERİLEN DİĞER ETKİNLİKLER

- Çocukların müzik seti, ses kayıt cihazı, CD çalar gibi ses çıkaran araçları görmelerini ve dinlemelerini sağlayabilirsiniz.
- Çeşitli kalınlıklarda lastikleri kapağı açık bir kutuya inceden kalına doğru dizerek basit bir enstrüman oluşturabilirsiniz.
- Enstrüman çalan anne babaları ya da bir başkasını sınıfa davet edebilirsiniz.

Etkinlik 3: ÖDÜNÇ OYUNCAK GELİŞİM ALANI/SOSYAL-DUYGUSAL

Yaş Grubu: 36-48 ay

Amaçlar ve Kazanımlar

Sosyal-Duygusal Alan

Amaç 2. Duygularını fark edebilme

Kazanımlar

1.Duygularını söyler.

Amaç 3. Duygularını kontrol edebilme

Kazanımlar

1. Olumlu / olumsuz duygu ve düşüncelerini uygun şekilde ortaya koyar.

3.Yeni ve alışılmamış durumlara uyum sağlar.

Amaç 6. Başkalarıyla ilişkilerini yönetebilme

Kazanımlar

2. Grup etkinliklerine kendiliğinden katılır.

6. Gerekli durumlarda nezaket sözcüklerini kullanır.

Psikomotor Alan

Amaç 2. El ve göz koordinasyonu gerektiren belirli hareketleri yapabilme

Kazanımlar

7.El becerilerini gerektiren bazı araçlar kullanır.

Yöntem ve Teknikler

: Eğitsel oyun

Materyaller

Çeşitli renklerde hediye paket kağıtları, rafyalar,

Sözcükler ve Kavramlar : Arkadaşlık, paylaşma

Öğrenme süreci

- Çocuklardan evlerinden bir oyuncakını okula getirmelerini isteyin.
- Getirdikleri oyuncaklarla sınıfta birbirleriyle oynamaları için fırsat verin.
- Oyuncaklarını, seçtikleri bir arkadaşlarına bir gün için ödünç vermelerini isteyin.
- Ödünç verecekleri bu oyuncak için çeşitli renklerde paket kâğıtları ile hediye paketleri oluşturmalarını sağlayın.
- Birbirlerine verdikleri oyuncakları bir gün oynayarak ertesi gün geri getirmelerini isteyin.
- Ödünç aldıkları oyuncak için evde aileleri ile birlikte bir teşekkür mektubu yazmalarını isteyin.
- Okulda teşekkür mektuplarını okuyun ve paylaşmanın öneminden bahsedin.

Etkinlikle İlgili İpuçları

Çocukların bir gün oynamak için eve götürdükleri oyuncaklarla dikkatlice oynamalarını hatırlatın.

ETKİNLİĞİN DEĞERLENDİRİLMESİ

- Çocuklar aileleriyle hazırladıkları teşekkür mektuplarında duygularını nasıl ifade ettiler?
- Çocuklar arkadaşlarıyla oyuncaklarını paylaşılmaktan mutlu oldular mı?

AİLE KATILIMI

Ailelerden resimlerinden oluşan bir aile ağacı oluşturarak okula göndermelerini isteyin ve çocukların aile ağaçlarını okul duvarında sergileyin.

ÖNERİLEN DİĞER ETKİNLİKLER

Çocuklardan gözlerini kapatmalarını isteyerek birbirlerine dokunmalarını söyleyebilir; dokunanın kim olduğunu tahmin etme oyunu oynayabilirsiniz.

Çocuklardan bir arkadaşlarının resmini yaparak ona bu resmi hediye etmelerini isteyebilirsiniz

Etkinlik 4: BAYRAM ZİYARETİ GELİŞİM ALANI/SOSYAL-DUYGUSAL

Yaş Grubu: 48-60ay

Amaçlar ve Kazanımlar

Sosyal-Duygusal Alan

Amaç 3.Duygularını kontrol edebilme

Kazanımlar

3.Yeni ve alışılmamış durumlara uyum sağlar.

Amaç 5.Başkalarının duygularını fark edebilme

Kazanımlar

2.Başkalarının duygularını paylaşır.

Amaç 6.Başkalarıyla ilişkilerini yönetebilme

Kazanımlar

6.Gerekli durumlarda nezaket sözcüklerini kullanır.

Amaç 10.Toplumsal yaşamın nasıl sürdüğünü kavrayabilme

Kazanımlar

3.Kendi kültürünün belli başlı özelliklerini açıklar.

Psikomotor Alan

Amaç 2.El ve göz koordinasyonu gerektiren belirli hareketleri yapabilme

Kazanımlar

7.El becerilerini gerektiren bazı araçları kullanır.

Dil Alanı

Amaç 4.Kendini sözel olarak ifade edebilme

Kazanımlar

7.Duygu,düşünce ve hayallerini yaratıcı yollarla açıklar.

Bilişsel Alan

Amaç 4. Algıladıklarını hatırlayabilme

Kazanımlar

9.Nesne,durum ya da olayı bir süre sonra yeniden ifade eder.

Yöntem ve Teknikler

Soru-yanıt, gözlem, grup tartışması, gezi, drama

Materyaller

: Her çeşit artık materyaller

Sözcükler ve Kavramlar : Bayram, kutlama, hoş geldiniz, hoş, bulduk, nasılsınız, teşekkür ederim, iyi bayramlar, iyi günler

Öğrenme süreci

- Çocuklarla toplumsal yaşamımıza ait bazı özel durumlar hakkında konuşun. Özellikle
- bayram kutlamalarına dikkatlerini çekin.
- Toplumumuzda büyüklere saygının önemli olduğunu vurgulayın.
- Çocuklara; "Hangi bayramları kutluyoruz?", "Bayramlar bizim için neden önemlidir?", "Bu günlerde neler yaparız?" gibi soruları sorun ve tartışın.
- Daha sonra, çocuklara sınıftaki arkadaşlarından birinin evine bayram ziyareti yapacağınızı ve bu ziyarete giderken bir hediye götürmenizin iyi olacağını söyleyin.
- Çocuklar artık materyallerle çalışmalarını için yönlendirin.
- Bayram ziyaretini gerçekleştirin.
- Gezi dönüşünde,gözlemledikleri olaylar hakkında sohbet edin.Etkinliğin başlığında sorduğunuz soruları yeniden tartışın.
- Sınıfta bulunan materyallerden de yararlanarak yaptığınız ziyareti canlandırın.

ETKİNLİKLE İLGİLİ İPUÇLARI

- Bu etkinliğin, amacına ulaşılması için özellikle bayram zamanlarında gerçekleştirmeye dikkat edin.
- Etkinliğe tüm çocukların katılımını sağlamaya çalışın.
- Nezaket sözcüklerinin anlamlarını ve önemini vurgulayın.

ETKİNLİĞİN DEĞERLENDİRİLMESİ

- Bayramların toplumsal yaşamdaki yeri ve önemi etkinlikle pekiştirildi mi?Nasıl?
- Çocuklar bayramlara ilişkin duygu ve düşüncelerini açıklayabildiler mi?
- Yaratıcı drama çalışmasında, bayramlara ilişkin davranışlar sergileyebildiler mi?Nasıl?

AİLE KATILIMI

- Aileleri sınıfa davet ederek, kendi yörelerinde yapılan bayram kutlamalarını anlatmalarını isteyin.
- Büyükanne, büyükbaba gibi yaşlı ebeveynleri sınıfa davet ederek, çocukluklarına ait bayram anılarını anlatmalarını isteyin.

ÖNERİLEN DİĞER ETKİNLİKLER

Bu tür bir etkinliği sınıfınızdaki çocuklardan birinin rahatsızlığı, kardeşlerinin doğumu gibi zamanlarda da yapabilirsiniz.

Etkinlik 5:

GELİŞİM ALANI/SOSYAL-DUYGUSAL

Yaş Grubu : 60 - 72 ay

Amaçlar ve Kazanımlar:

Sosyal –Duygusal Alan:

Amaç 1. Kendini tanıyabilme

Kazanımlar 1. Fiziksel özelliklerini söyler.

Amaç 8. Farklılıklara saygı gösterebilme

Kazanımlar: 1. Kendisinin farklı özelliklerini kabul eder.

2. Başkalarının farklı özelliklerini kabul eder.

Psikomotor Alan

Amaç 2. El ve göz koordinasyonu gerektiren belirli hareketleri yapabilme

Kazanımlar: 9. Değişik malzemeler kullanarak resim yapar.

Dil Alanı

Amaç 4. kendini sözel olarak ifade edebilme

Kazanımlar: 4. Belli bir konuda konuşmayı sürdürür.

Bilişsel Alan

Amaç 2. Olay ya da varlıkların çeşitli özelliklerini gözlemleyebilme

Kazanımlar: 1. Olay ya da varlıkların özelliklerini söyler.

2. Olay ya da varlıkların özelliklerini karşılaştırır.

Amaç 4. Algıladıklarını hatırlayabilme
Kazanımlar: 2. Varlıkların rengini söyler.

Yöntem ve Teknikler
grup çatışması, uygulamalı çatışma
Materyaller

: Gözlem, anlatım,

: Naylon çoraplar, fotoğraflar, ayna, resim kağıdı, boyalar
Sözcükler ve Kavramlar : Ten rengi, açık-koyu, sarı, beyaz, kahverengi, siyah

Öğrenme süreci

- Çocuklardan değişik renklerde naylon çoraplar (siyah, ten rengi, beyaz, sarı, kahverengi vb.) isteyerek çoraplarla köşe oluşturun.
- Kendi fiziksel özelliklerinizi söyleyerek çocuklarında kendi fiziksel özelliklerini söylemelerini isteyin.
- Çocukları birbirlerinin benzer ve farklı özelliklerini bulmaları konusunda yönlendirin.
- Farklı özellikleri olan (beyaz , sarı, esmer ırk gibi) insan fotoğrafları göstererek dikkatlerini ten renklerine çekin. Benzerlik ve farklılıkları konuşun.Kendi ten renklerinin, gösterilen fotoğraflardan en çok hangisine benzediğini sorun.
- Çorap köşelerinden önce kendi ten rengine uygun olanı daha sonra istediği renkte bir çorabı kollarına ve ayaklarına giymelerini isteyin ve ayna karşısında kendilerini görmelerini sağlayın.
- “Tüm vücudun bu renk olsaydı neler hissederdin?”, ”Ten rengine uygun rengi bulabildin mi?” gibi soruları birlikte tartışın.
- Resim kağıdı ve boyalar vererek farklı özellikleri olan insan resimleri yapmalarını isteyin.

Etkinlikle İlgili İpuçları:

- Etkinlik sürecinde çocuklara; “Arkadaşların benzer özelliklerin neler?”, “Neden herkesin ten rengi aynı değil?”, “Ten rengini değiştirebilseydin hangi rengi seçerdin?” gibi sorular sormaya özen gösterin.
- Çorap köşesindeki çorapların çocuk sayısına uygun olmasına dikkat edin.

ETKİNLİĞİN DEĞERLENDİRİLMESİ

- Çocuklar varlıkların benzerliklerini ve farklılıklarını açıklayabildiler mi?
- Materyaller etkinlik için uygun muydu?
- Etkinlik çocukların ilgisini çekti mi?

AİLE KATILIMI

- Haber mektubu ile yapılan etkinlik hakkında ailelere bilgi vererek evde bu etkinliği çocukları ile birlikte denemelerini isteyin.
- Çocukları ile birlikte farklı tenlerde insan kuklaları hazırlamalarını ve bu kuklalarla ilgili bir öykü oluşturmalarını isteyin.
- Çocukların bu kuklalarla öyküleri sınıfta anlatmalarına fırsat verin.

ÖNERİLEN DİĞER ETKİNLİKLER

- Çocuklardan farklı ten renklerindeki insanlar ile ilgili resim yapmalarını isteyebilirsiniz.
- Hazırlanmış çalışma sayfasını (boyanmamış insan resimleri) boyamalarını isteyebilirsiniz.
- Farklı ten renklerinde insan resimleri olan eşleştirme kartları ile eşleştirme yaptırabilirsiniz.
- Hayvanlarla ilgili bir video izlenip hayvanların vücutlarının neyle kaplı olduğu ten renklerinin olup olmadığı gibi konularda tartışma yapabilirsiniz.

Etkinlik 6 :

GELİŞİM ALANI/PSİKOMOTOR

Yaş Grubu: 60-72 ay

Amaçlar ve Kazanımlar

Psikomotor Alan

Amaç 1. Bedensel koordinasyon gerektiren belirli hareketleri yapabilme

Kazanımlar 5. Sözel yönergelere uygun olarak

Amaç 2. El ve göz koordinasyonu gerektiren belirli hareketleri yapabilme

Kazanımlar 14. Malzemeleri istenilen nitelikte yapıştırır.

Sosyal-Duygusal Alan

Amaç 6. Başkalarıyla ilişkilerini yönetebilme

Kazanımlar 10. Grup etkinliklerinin kurallarına uyar.

Amaç 7. Hoşgörü gösterebilme

Kazanımlar 1. Hata yapabileceğini kabul eder.

5.Başkalarının hata yapabileceğini kabul eder.

Bilişsel Alan

Amaç 3.Dikkatini toplayabilme

Kazanımlar 2.Dikkatini nesne / durum / olay üzerinde yoğunlaştırır.

Amaç 5. Varlıkları çeşitli özelliklerine göre eşleştirebilme

Kazanımlar 1.Varlıkları bire bir eşleştirir.

Amaç 12.Mekânda konum ile ilgili yönergeleri uygulayabilme

Kazanımlar 2.Yönergeye uygun olarak mekânda konum alır.

Yöntem ve Teknikler

: Anlatım, eğitsel oyun

Materyaller

Pembe, gri ve bej renkte fon kartonları, makas, koli bandı

Sözcükler ve Kavramlar: Pembe , gri , bej

Öğrenme süreci

- Pembe, gri ve bej renkli fon kartonlarından 25x25 ölçülerinde, sınıfınızdaki çocuk sayısının bir eksiği kadar şekiller kesin. • Çocuklarla bahçeye çıkın. Aynı renkli kartonların yan yana gelmemesine ve kartonların arasında belirli bir mesafe kalmasına dikkat ederek kartonları çocuklarla birlikte yere yapıştırın.
- Çocuklara oyunla ilgili kuralları açıklayın. Bir ebe seçileceğini,diğer çocukların istedikleri renkteki bir kartonun üzerinde duracaklarını ve öğretmenin yönergesine dikkat ederek ebeye yakalanmadan yer değiştirmeye çalışacaklarını açıklayın. Örneğin, öğretmen “Pembeler değişsin.”yönergesini verdiğinde, sadece pembe renkteki kartonların üzerinde duran çocukların birbirleri ile yer değiştireceğini ve ebenin bu çocuklardan birinin yerine geçmeye çalışacağını belirtin. Diğer renkler için de aynı yönergenin tekrar edileceğini ancak “Bütün renkler değişsin.” yönergesi verildiğinde tüm çocukların renk farkı gözetmeksizin yer değiştirebileceklerini açıklayın.
- Oyunun kurallarına göre oynanmasına rehberlik edin.

ETKİNLİKLERLE İLGİLİ İPUÇLARI

- Kartonlardaki renk dağılımının eşit sayıda olmasına dikkat edin.
- Kartonların yırtılma ihtimaline karşı yanınızda yedek karton bulundurun.
- Çocukları, hata yaptıklarında ya da başka arkadaşlarının hatalarında hoşgörülü olmaları konusunda oyun süresince teşvik edin.

ETKİNLİĞİN DEĞERLENDİRİLMESİ

- Çocuklar sözel yönergelere uygun şekilde hareket edebildiler mi?
- Oyun, çocukları dikkat ve algılama yeteneklerinin gelişimi üzerinde olumlu etki yarattı mı?
- Çocuklar grup etkinliklerinin kurallarına uygun şekilde davrandılar mı? Nasıl?
- Kendilerinin ya da başkalarının hatalarında nasıl tepkiler verdiler?

ÖNERİLEN DİĞER ETKİNLİKLER

- Bu etkinliği, varsa sınıfınızda bulunan çeşitli renkteki sandalyelerle ya da renkli kartonlar yerine geometrik şekilleri kullanarak da uygulayabilirsiniz.
- Kartonlarda tek renk ya da tek şekil kullanarak, sandalye kapmaca oyununa uyarlayabilirsiniz.
- Etkinliği bahçede uygularken, kartonlar yerine renkli tebeşirlerden yararlanabilirsiniz.

UYGULAMA FAALİYETİ

Erken çocukluk eğitimi veren kurumlarda uygulanan oyun etkinliklerini araştırınız. Bu kurumlardaki 36-48 aylık çocuklara oynatılması uygun olan oyunları seçerek bir albüm oluşturunuz. Albümünüzden bir sakın bir hareketli birde dinlendirici oyun seçerek planlayınız. Varsa araç gereçlerini hazırlayarak oyunu uygulayınız. Etkinliğinizi değerlendiriniz. Etkinliğinize uygun bir aile katılımı hazırlayınız ve arkadaşlarınızla paylaşınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Erken çocukluk eğitimi veren kurumlarda uygulanan oyunları araştırınız.	➤ Erken çocukluk eğitimi veren kreş, yuva ana okulu, ana sınıfı, gündüz bakım evi gibi kurumlara giderek oynatılan oyunları araştırınız.
➤ Bulduğunuz oyunlardan 36-48 aylık çocuklara uygun olanları seçerek bir albüm oluşturunuz.	➤ Gittiğiniz kurumlarda bulduğunuz oyunları ve oynanışını not alınız yada kameraya çekiniz. Daha sonra istenilen yaş grubuna uygun oyunları seçerek albümünüzü hazırlayınız.
➤ Oluşturduğunuz albümden bir sakın, bir hareketli, bir de dinlendirici oyun seçiniz.	➤ Seçeceğiniz oyunların ilgi çekici olmasına, yaş grubuna uygun olmasına dikkat ediniz.
➤ Varsa gerekli araç gereçleri hazırlayınız.	➤ Seçtiğiniz oyunu uygulayabilmeniz için gerekli araç gereçleri temin ediniz.
➤ Oyunun oynanacağı yeri tespit ediniz.	➤ Seçtiğiniz oyunlar nerede oynanacak belirleyiniz. Oyun oynanacak yerin hazır olup olmadığını kontrol ediniz.
➤ Planladığınız oyunları arkadaşlarınızın da katılımını sağlayarak oynayınız.	➤ Oyunlarınıza arkadaşlarınızı da katarak öğretmeninizin gözetiminde oynayınız.
➤ Oyunun değerlendirmesini yapınız.	➤ Değerlendirmeyi yaparken, oyunun değerlendirmesi, sizin değerlendirmeniz ve planlamanın değerlendirilmesi, şeklinde bir rapor hazırlayarak arkadaşlarınızla paylaşınız.
➤ Uyguladığınız oyunlara uygun bir aile katılımı hazırlayınız.	➤ Aile katılımınızı hazırlarken öğretmenlerinizin görüşlerini alınız.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmaları kendiniz ya da arkadaşınızla değiştirerek değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri		Evet	Hayır
1.	Erken çocukluk veren kurumlarda oynatılan oyunları araştırdınız mı?		
2.	Bulduğunuz oyunlardan 36-48 aylık çocuklara uygun olanları seçerek bir albüm oluşturdunuz mu?		
3.	Oluşturduğunuz albümden bir sakın, bir hareketli , bir de dinlendirici oyun seçtiniz mi?		
4.	Varsa gerekli araç gereçleri hazırladınız mı?		
5.	Oyunun oynanacağı yeri tespit ettiniz mi?		
6.	Planladığınız oyunları arkadaşlarınızın da katılımını sağlayarak oynadınız mı?		
7.	Oyunun değerlendirmesini yaptınız mı?		
8.	Uyguladığınız oyunlara uygun bir aile katılımı hazırladınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda hayır şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

ÖLÇME SORULARI

Bu faaliyet kapsamında kazandığınız bilgi ve becerileri aşağıdaki soruları yanıtlayarak belirleyiniz. Soruların yanındaki başlıkları; doğru önermeler için (D), yanlış önermeler için (Y) yazarak doldurunuz.

1. () Oyun çocuğun problem çözme becerisinin kazandırılmasında etkilidir.
2. () Oyun etkinlikleri hazırlanırken çocuğun yaratıcılığını geliştirecek etkinlikler planlamaya gerek yoktur.
3. () Oyunların hiçbirinde kurallar yoktur.
4. () Çocukların hareket ihtiyacı oyun yoluyla karşılanır.
5. () Oyunun planlamasına ihtiyaç duyulmaz.
6. () Amaç, oyun, süre, araç gereçler ve oyun yerinin birbirine uygunluk ve tutarlılığının sağlanması gerekir.
7. () Oyunlar için yer seçmeye gerek yoktur.
8. () Sürenin belirlenmesi oyunlar için gereklidir.
9. () Araç gereçlere göre oyunlar hazırlanmalıdır.
10. () Araç gereçler hazırlanırken çocukların gelişim alanlarının dikkate alınması gerekir.
11. () Oyun uygulanırken öğrencilerin dikkat süresi, ilgi ve ihtiyaçları mutlaka dikkate alınmalıdır.
12. () Oyunun değerlendirilmesine gerek duyulmaz.
13. () Okul öncesi eğitim programlarında aile katılımlarının da planlanması gerekir.
14. () Oyun etkinliklerinde aile katılımına gerek duyulmaz.
- 15.(....) Oyun etkinlikleri hazırlanırken yaş grubu göz önünde bulundurulur.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı, cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevaplar verdiyseniz öğrenme faaliyetinin ilgili bölümüne dönerek ilgili bölümü kontrol ediniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

ÖLÇME SORULARI

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru seçeneği kurşun kalem kullanarak işaretleyiniz. Cevaplarınızı cevap anahtarından kontrol ediniz.

- İşsel olarak güdülenen bazen belli bir amacı ve kazanımı olmayan eyleme ne denir?
A) Eğitim
B) Öğretim
C) Oyun
D) Müzik
- İşlev oyunları, ben oyunları, düş gücü oyunları ne tür oyunlardır?
A) Öz yapı oyunları
B) Küme oyunları
C) Taklit oyunları
D) Salon-sınıf oyunları
- Aşağıdaki oyunlardan hangisi duyu organlarının gelişmesine yardımcı olur?
A) Sandalye kapmaca
B) Tek ayakla sıçrama
C) Acı- Tatlı
D) Kutu kutu pense
- Aşağıdakilerden hangisi oyunun evrelerinden **değildir**?
A) Tek başına oyun
B) Paralel oyun
C) Kooperatif oyun
D) Hastanede oyun
- Su, kil, kum, çamur gibi doğal materyaller çocuğun en çok hangi gelişimi için faydalıdır?
A) Büyük kas
B) Sosyal-duygusal
C) Küçük kas
D) Dil
- Oyun planlanırken dikkat edilecek noktalardan bir tanesi aşağıdakilerden hangisidir?
A) Araç-gereçle
B) Hangi okulda
C) Hangi şehirde
D) Hangi ülkede

7. Parmak oyunları, oturarak oynanan oyunlar, dramatizasyonlar ve pandomimler nasıl oyunlardır?

- A) Koşmalı oyunlar
- B) Serbest oyunlar
- C) Basit jimnastik hareketleri
- D) Dinlendirici oyunlar

8. Ailelerin eğitimin içinde yer almasına ne denir?

- A) Aile katılımı
- B) Rehabilitasyon
- C) Kaynaştırma
- D) Hastanede oyun

9. Aşağıdaki seçeneklerden hangisi aile katılımında esastır?

- A) Aileyi zorla eğitime katmak
- B) Ailenin kendi isteği ile eğitime katılması
- C) Ailenin grup desteği ile eğitime katılması
- D) Ailenin terapi yoluyla eğitime katılması

10. Oyun planlanırken aşağıdakilerden hangisi göz önünde **bulundurulmaz?**

- A) Oyunun belirlenmesi
- B) Sıra ve sürenin belirlenmesi
- C) Pahalı araç gereçlerin temin edilmesi
- D) Oyun yerinin belirlenmesi

11. Aşağıdaki seçeneklerden hangisi oyun oynanacak yüzeyin dikkat edilmesi gereken özelliklerinden biridir

- A) Güvenli ve faydalı
- B) Tırtıklı
- C) Sıcak
- D) Esnek

12. Oyun araç-gereçleri hazırlanırken hangisi göz önünde **bulundurulmaz?**

- A) Sağlamlığı
- B) Kalıcılığı
- C) Çok yönlü kullanılması
- D) Renksiz olması

13. Oyunun tanıtılması, kuralların açıklanması, oyunun oynanması aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Oyunun uygulanması
- B) Oyunun
- C) Oyunun planlanması
- D) Aile katılımı

14. Aşağıdakilerden hangisi dinlendirici oyun **değildir**?

- A)Parmak oyunları
- B)Dramatizasyonlar
- C)Koşmacalı oyunlar
- D)Pantomimler

15.Aşağıdakilerden hangisi uygulanabilecek aile katılımlarından **değildir**?

- A)Ailenin karar verme sürecine katılımı
- B)Ailenin kurumu denetlemesi
- C)Ailenin sınıf içi etkinliklere katılımı
- D)Ailenin kurum programına katılımı

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı, cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevaplar verdiyseniz öğrenme faaliyetinin ilgili bölümüne dönerek ilgili bölümü kontrol ediniz.

Öğrenme faaliyetleri, ölçme değerlendirme ve modül değerlendirme bölümlerinde istenen çalışmaları başarı ile tamamladıysanız öğretmeninizle iletişim kurarak diğer modüle geçiniz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1 CEVAP ANAHTARI

1	D
2	Y
3	D
4	D
5	Y
6	D
7	Y
8	Y
9	D
10	Y
11	D
12	D
13	Y
14	D
15	Y

ÖĞRENME FAALİYETİ-2 CEVAP ANAHTARI

1	D
2	Y
3	Y
4	D
5	Y
6	D
7	Y
8	D
9	Y
10	D
11	D
12	Y
13	D
14	Y
15	D

MODÜL DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI

1	C
2	A
3	C
4	D
5	C
6	A
7	D
8	A
9	B
10	C
11	A
12	D
13	A
14	C
15	B

ÖNERİLEN KAYNAKLAR

- DARICA Nilüfer, **Etkinlik Dünyası**, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul. 2003.
- DÖNMEZ Necate Baykoç, **Oyun**, Esin Yayınları, İstanbul 1992.
- ÖNCÜ Elif Çelebi, ÖZBAY Esra, **Oyun**, Kök Yayınları, Ankara. 2006.
- SEYREK Hilmi, SUN Muammer, **Çocuk oyunları**, Mey Yayınları, İzmir 1990.
- SEVİNÇ Müzeyyen, **Oyun**, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul. 2004.

KAYNAKÇA

- BATU Sema, KIRCAALÍ Gönül, **Kaynaştırma**, Kök Yayınevi, Ankara. 2006.
- BİLİR Şule, **Okul Öncesi Eğitimciler İçin El Kitabı**, Ya-Pa Yayınları, İstanbul, 1994.
- BRUEL.C. **Çocuklar ve Gençler İçin 150 Yeni Oyun**, Anaş Yayınları, Ankara. 1985
- ÇELEBİ ÖNCÜ Elif, ÖZBAY Esra, **Oyun**, Kök Yayınevi, Ankara. 2006.
- **Çocuk Oyunları**, Esin Yayın Evi, İstanbul-1992.
- DARICA Nilüfer, **Etkinlik Dünyası**, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul. 2003.
- DÖNMEZ Necate Baykoç, **Oyun Kitabı**, Esin Yayınları, İstanbul. 1992
- ERKUNT Nimet, **Uygulamalı Çalışmalar**, Esin Yayın Evi, İstanbul. 1986.
- KANTARCI Selçuk, **Ana Okullarında Beden Eğitimi**, Ya-Pa, İstanbul, 1984
- ÖZSOY Yahya, ÖZYÜREK Mehmet ERİPEK Süleyman. **Özel Eğitime Giriş**, Karatepe Yayınları, Ankara. 2002.
- ÖZYÜREK Mehmet, **Engellilere Yönelik Tutumların Değiştirilmesi**, Kök Yayınları, Ankara. 2005.
- SEL Rühi-COŞKUNER İsa **Çocuklar Gençler Oynayalım Söyleyelim**, Olgun Koleji Yayınları, İstanbul. 1989.
- SEL Ruhi, **Eğitsel Oyun**, Öğretmen Yayınları, İstanbul, 1986.
- SEVİNÇ Müzeyyen. **Erken Çocukluk Gelişimi ve Eğitiminde Oyun**, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul, 2004.
- SUKAN Zafer, **Okul Öncesi Etkinlikleri**, MEB, İstanbul. 1993.
- TC. MEB Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü, **Okul Öncesi Eğitimi Programı**. MEB-Ankara, 2006.
- TUNCER Tuğba, ALTUNAY Banu, **Kavram Öğretimi**, Kök Yayınevi, Ankara, 2006.
- TUNCOR Ferit Ragıp, **Şarkılı Oyunlar**, Esin Yayınları, İstanbul, 1988
- TUNCOR Ferit Ragıp, **Eğitici Çocuk Oyunlar**, Esin Yayınları, İstanbul, 1999
- WOLF Sula, **Problem Çocuklar ve Tedavi**, Say Yayınları, ANKARA, 1986

- YAKAR Fahri, GİNGÖK Lale, **Anaokulu Öğretmenlerinin Rehber Kitabı**,YA-Pa Yayınevi, İstanbul.
- YILMAZ Nahide, **Anaokulu Öğretmeninin Rehber Kitabı**,Ya-Pa, İstanbul,1996
- [www .aktuel pdr .com](http://www.aktuelpdr.com)
- [www .benim yuvam .com](http://www.benimyuvam.com)
- [www .çoluk çocuk .com](http://www.cocuk.com)
- [www .dost yaşam. org](http://www.dostyasam.org)
- [www. eğitimci com](http://www.egitimci.com)
- [www engellinin .sayfasi com](http://www.engellinin.sayfasi.com)
- [www .MEB .gov .tr](http://www.MEB.gov.tr)
- [www .memurlar. net. tr](http://www.memurlar.net.tr)
- [www .okul pdr sistem. Net. com](http://www.okulpdrsystem.net.com)
- [www .Okul Öncesi Eğitim forum](http://www.okulocesiegitimforum.com)
- [www .otizm .org](http://www.otizm.org)
- [www .rehberlik .com](http://www.rehberlik.com)
- [www .rehberlik hizmetleri .com](http://www.rehberlikhizmetleri.com)
- [www .psikoloji gen .tr](http://www.psikoloji.gen.tr)